

JAN HRABĚTA

Když se Cimrman zamýšlel nad českými dějny, upozornil na jeden zajímavý jev. Velké evropské události po častu počínají v Čechách, konkrétně v Praze a zpravidla takzvanou defenestrací. První pražská defenestrace zahájila revoluční bouře husitské a tím i celoevropskou reformaci. Druhá defenestrace v 17.století strhla náš kontinent do víru třicetileté války. Jak je pro Cimrmána příznačné, podrobil pojem defenestrace důkladnému zkoumání. Ve své práci *Die Fensterpolitik* píše: Defenestrací se obecně míní vyhození jedné, nebo více osob z místnosti oknem ven. Není to však přesné. Ne každé vyhození z okna je defenestrací. Dojde-li k němu například při manželské hádce, nebo v závěrečné fázi tačnické zábavy, pak se o defenestraci v pravém slova smyslu nejedná. Osoby oknem prohazované musí zastávat nějakou význačnější veřejnou funkci. Položil si také otázku, proč se naši předkové zabavovali nepohodlných činitelů raději oknem než dveřmi? Podle něho tu zřejmě zapůsobila letitá zkušenost, pregnantně vyjádřená příslovím: vyhodíš-li ho dveřmi, vrátí se ti oknem. Obráceným postupem, tedy defenestrací se nebezpečí návratu do funkce minimalizuje. Ovšem jen za předpokladu, že je budova dostatečně vysoká. Zdařilou defenestraci lze tedy provádět jen v urbanisticky vyspělých zemích. Ale ani tady nemusí být výsledek vždy sto procentní. Za dokonalou považoval Cimrman defenestraci první, vyhození pražských konšelů z novoměstské radnice, kde pod okny byl nejen tvrdá dlažba, ale i hroty sudlic a kopí ozbrojeného davu. Druhá defenestrace však doplatila na ekologickou zaostalost Prahy 17.století. Pod okny královského hradu se po léta vrstvil nejen odpadky z kuchyně, ale toto smetiště sloužilo i pro pravidelnou skartaci státních spisů. Není proto divu, že místodržící Slavata a Martinic vyvázli bez vážnějšího zranění, čímž celé defenestraci ubrali na efektu a diváky vysloveně zklamali. Zaostalým zemím, kde se prakticky patrové budovy nevyskytovaly, Cimrman defenestraci nedoporučoval. Poukázal například na fiasko, kterým skončilo pokus o vyhození prezidenta afrického státu Nang Bati z okna jeho slaměné vládní chýše. Jakýkoli smysl pořádají i defenestrace v jurtech. Zvláštní kapitolu věnuje Cimrman defenestračním pokusům v zemljankách. Tak klasická zemljanka bez oken nepřichází pochopitelně v úvahu, ale luxusní zemljanky prominentů se stropními okny defenestraci v zásadě umožňuje. Je tu však jiná potíž. Defenestrováný funkcionář se po několika vteřinách vrací zpět na své místo. To by bylo o defenestraci všechno a já teď prosím kolegu Svěráka.